

PATVIRTINTA
UAB „Būsto paskolų draudimas“
direktoriaus 2005 m. gegužės 30 d.
įsakymu Nr. 019
(nauja redakcija patvirtinta
direktoriaus 2007 m. gruodžio 28 d.
įsakymu Nr. 073 (galioja nuo 2008 m. vasario 4 d.))

UAB „BŪSTO PASKOLŲ DRAUDIMAS“ REIKALAVIMAI DRAUDĖJUI (BŪSTO KREDITO GAVĖJUI) IR BŪSTO KREDITUI

draudžiant kreditus pagal UAB „Būsto paskolų draudimas“ būsto kreditų draudimo taisyklės Nr. 004

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. UAB „Būsto paskolų draudimas“ reikalavimai draudėjui (būsto kredito gavėjui) ir būsto kreditui (toliau vadinama – šie reikalavimai) nustato reikalavimus, kuriuos turi atitikti draudėjas (būsto kredito gavėjas), draudžiamas būsto kreditas, banko UAB „Būsto paskolų draudimas“ (toliau vadinama – bendrovė) pateikiami dokumentai iki ir po būsto kredito draudimo sutarties (toliau vadinama – draudimo sutartis) sudarymo.

2. Šiuose reikalavimuose vartojamos sąvokos:

2.1. **bankas, būsto kreditavimo sutartis** – sąvokos apibrėžtos UAB „Būsto paskolų draudimas“ būsto kreditų draudimo taisyklėse Nr. 004 (toliau vadinama – draudimo taisyklės);

2.2. **būstas** – butas su priklausiniais (ar be jų), vienbutis gyvenamasis namas (ar jo dalis) su žemės sklypu (ar be jo), sodo namas, vasarnamis, sodybinis namas su žemės sklypu (ar be jo), esantys Lietuvos Respublikos teritorijoje;

2.3. **būsto kreditas** – pagal būsto kreditavimo sutartį draudėjui (-ams) (būsto kredito gavėjui (-ams)) suteikiamas pagal draudimo taisyklės draudžiamas kreditas;

2.4. **būsto vertė** – licencijuotų nekilnojamojo turto vertintojų turto vertinimo ataskaitoje nustatyta būsto, žemės sklypo ar kito nekilnojamojo turto rinkos vertė. Tuo atveju, kai draudėjas (būsto kredito gavėjas) įsigyja ne senesnės kaip 1 (vienerių) metų statybos būstą Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestuose bei jų rajonuose, Šiaulių ir Panevėžio miestuose, būsto vertė gali būti nustatoma vadovaujantis būsto pirkimo – pardavimo sutartyje ar kituose ją atitinkančiuose dokumentuose nurodyta kaina.

2.5. **draudėjas (draudėjai)** – fizinis asmuo (fiziniai asmenys), pagal būsto kreditavimo sutartį esantis (-ys) būsto kredito gavėju (gavėjais), atitinkantis (-ys) šiuose reikalavimuose nustatytus reikalavimus ir pagal draudimo taisyklės ketinantis (-ys) sudaryti ar sudaręs draudimo sutartį;

2.6. **kiti finansiniai įsipareigojimai** – vertinant draudėjo šeimos pajamas, turimi kiti finansiniai įsipareigojimai įtraukiami tuomet, kai prašymo sudaryti draudimo sutartį pateikimo bendrovei dieną jų bendras likutis yra didesnis nei 8000 (aštuoni tūkstančiai) litų ekvivalentas. Į kitus finansinius įsipareigojimus nėra įtraukiami įsipareigojimai pagal gyvybės ir negyvybės draudimo sutartis;

2.7. **pradinis įnašas** – įkeičiamo būsto vertės ir būsto kredito skirtumas santykyje su įkeičiamo būsto verte, išreikštas procentais;

2.8. **draudėjo šeima** - tai draudėjas ir jo sutuoktinis, jų nepilnamečiai vaikai (įvaikiai) iki 18 metų, taip pat draudėjas (motina arba tėvas), vienas auginantis vieną ir daugiau vaikų (įvaikių) iki 18 metų. Šeima laikomas draudėjas ir jo sugyventinis, kurie bendrai gyvena neįregistruotą santuokos, turėdami tikslą sukurti šeimos santykius. Atskira šeima taip pat laikomas 18 metų ar vyresnio amžiaus asmuo, nesudaręs santuokos teisės aktų nustatyta tvarka;

2.9. **žemės sklypas** – namų valdos paskirties žemės sklypas, žemės ūkio paskirties žemės sklypas (įskaitant sodų bendrijos teritorijoje esantį žemės sklypą) ir miškų ūkio paskirties žemės sklypas, kuriame už būsto kredito lėšas bus statomas būstas.

3. Bendrovės draudžiami būsto kreditai, teikiami piliečiams, turintiems teisę į valstybės paramą, bei jų gavėjai be šiuose reikalavimuose nustatytų reikalavimų, turi atitikti ir reikalavimus, nustatytus valstybės remiamų būsto kreditų teikimą reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

II. REIKALAVIMAI DRAUDĖJUI IR JO ŠEIMOS PAJAMOMS

4. Draudėju gali būti ne jaunesnis kaip 18 (aštuoniolikos) metų amžiaus Lietuvos Respublikos pilietis arba užsienio valstybės pilietis, turintis Lietuvos Respublikos migracijos tarnybos išduotą galiojantį leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje ir gaunantis reguliarias ir pakankamas būsto kreditui grąžinti pajamas.

5. Jeigu draudėjo šeima sudaro draudėjas ir jo sugyventinis, kurie bendrai gyvena neįregistruotą santuokos, draudėjas ir jo sugyventinis privalo būti būsto kredito gavėjais pagal būsto kreditavimo sutartį ir solidariai atsakyti už būsto kredito grąžinimą bei palūkanų sumokėjimą.

6. Draudėjo šeimai, kas mėnesį grąžinant būsto kreditą ir mokant palūkanas (imama didžiausia įmoka) ir vykdant kitus finansinius įsipareigojimus, turi likti nustatyta pinigų suma:

6.1. draudėjui ir jo šeimos nariams, dirbantiems ir gyvenantiems Lietuvos Respublikoje, turi likti ne mažiau šių reikalavimų 1 lentelėje nurodytų grynujų mėnesio pajamų suma;

6.2. draudėjui ar jo šeimos nariui, dirbančiam ir/ ar gyvenančiam užsienio valstybėje, turi likti ne mažiau šių reikalavimų 1 lentelėje nurodytų grynujų mėnesio pajamų, padaugintų iš UAB „Būsto paskolų draudimas“ draudėjų rizikos vertinimo metodikoje nurodyto konkrečios valstybės, miesto ar regiono koeficiento¹.

1 lentelė. Grynujų mėnesio pajamų suma, kuri turi likti draudėjo šeimai grąžinant būsto kreditą ir vykdant kitus finansinius įsipareigojimus, litais

Draudėjo šeimos narių skaičius	Vilnius, Kaunas, Klaipėda miestai ir jų rajonai*	Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Marijampolės, Utenos, Telšių Tauragės miestai*	Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Marijampolės, Utenos, Telšių Tauragės rajonai ir kiti miestai bei jų rajonai*
1 asmuo	700	600	500
2 asmenys	1000	900	800
3 asmenys	1300	1200	1000
4 asmenys	1600	1400	1150
5 asmenys	1900	1600	1300
daugiau kaip 5 asmenys	1900 Lt (5 asmenys) + po 200 Lt kiekvienam kitam asmeniui	1600 Lt (5 asmenys) + po 200 Lt kiekvienam kitam asmeniui	1300 Lt (5 asmenys) + po 150 Lt kiekvienam kitam asmeniui

* Vietovė, kurioje perkamas, statomas, rekonstruojamas, remontuojamas būstas ar įsigyjamas žemės sklypas ir statomas būstas.

7. Būsto kredito kartu su palūkanomis ir kitų finansinių įsipareigojimų mėnesio mokėjimai negali viršyti 50 (penkiasdešimt) procentų draudėjo šeimos mėnesio pajamų. Šis reikalavimas netaikomas, jeigu grąžinant būsto kreditą (kartu su palūkanomis) ir vykdant kitus finansinius įsipareigojimus, kiekvienam draudėjo šeimos nariui per mėnesį lieka ne mažiau kaip po 1000 (vieną tūkstantį) litų grynujų pajamų.

8. Draudėjo šeimos nariai, kurių pajamos skaičiuojamos ir vertinamos, privalo gauti reguliarias pajamas. Asmuo laikomas gaunančiu reguliarias pajamas:

8.1. kai pajamos yra susijusios su darbo santykiais, jeigu asmuo ne mažiau kaip 3 (tris) paskutinius mėnesius turėjo nuolatinį darbą, o paskutinėje darbovietėje bandomasis laikotarpis yra pasibaigęs arba nenustatytas;

¹ Kai draudėjo ir jo šeimos nariai dirba ir/ ar gyvena užsienio valstybėse, bankas, prieš sudarydamas būsto kreditavimo sutartį, turi gauti bendrovės išankstinį sutikimą

8.2. kai pajamos yra gaunamos iš šių reikalavimų 1 priedo (pridedama prie šių reikalavimų) „Draudėjo (būsto kredito gavėjo) šeimos pajamų skaičiavimo tvarka“ 2.4 punkte nurodytų šaltinių ir/ ar autorinės veiklos ne trumpesnę nei 6 (šešių) mėnesių laikotarpį.

9. Draudėjo šeimos pajamos skaičiuojamos ir vertinamos vadovaujantis šių reikalavimų 1 priede (pridedama prie šių reikalavimų) „Draudėjo (būsto kredito gavėjo) šeimos pajamų skaičiavimo tvarka“ nustatyta tvarka.

III. REIKALAVIMAI BŪSTO KREDITUI

Būsto kredito valiuta ir paskirtis

10. Būsto kreditas gali būti suteikiamas litais arba eurai.

11. Būsto kreditas gali būti skirtas būstui pirkti, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar žemės sklypui pirkti ir būstui statyti. Dalis būsto kredito gali būti skirta būsto kredito draudimo įmokai sumokėti.

12. Būsto kreditas gali būti skirtas kelioms šių reikalavimų 11 punkte nurodytoms paskirtims.

Kredito dydis

13. Draudimo suma, kuria draudžiamas būsto kreditas, negali būti didesnė nei:

13.1. 800 000 (aštuoni šimtai tūkstančių) litų ar ekvivalentas užsienio valiuta tuo atveju, kai draudėjas įsigyja ir įkeičią būstą, esantį Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestuose bei jų rajonuose;

13.2. 700 000 (septyni šimtai tūkstančių) litų ar ekvivalentas užsienio valiuta tuo atveju, kai draudėjas įsigyja ir įkeičią būstą, esantį kituose Lietuvos Respublikos miestuose bei jų rajonuose.

14. Būsto kreditas (ar jo dalis), skirtas būstui ar žemės sklypui pirkti, negali būti didesnis nei perkamo būsto ar žemės sklypo kaina. Būsto kreditas (ar jo dalis), skirtas būstui statyti, rekonstruoti ar remontuoti, negali būti didesnis nei numatyta statomo, rekonstruojamo ar remontuojamo būsto darbų sąmatoje.

15. Būsto kreditas negali būti didesnis nei 100 (vienas šimtas) procentų įkeičiamo būsto vertės, išskyrus šių reikalavimų 16 punktą. Būsto kredito dalis, skirta žemės sklypui pirkti, negali būti didesnė nei 85 (aštuoniasdešimt penki) procentai įkeičiamo žemės sklypo vertės.

16. Būsto kreditas, skirtas tik būstui remontuoti, negali būti didesnis nei 85 (aštuoniasdešimt penki) procentai įkeičiamo būsto vertės.

IV. BANKO BENDROVEI PATEIKIAMAI DOKUMENTAI, DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS IR PAKEITIMAS

Iki draudimo sutarties sudarymo pateikiami dokumentai

17. Bankas, prieš sudarydamas būsto kreditavimo sutartį, turi gauti bendrovės išankstinį sutikimą sudaryti būsto kredito draudimo sutartį (toliau vadinama – išankstinis sutikimas), kai:

17.1. draudėjas ar būsto kreditas neatitinka vieno arba daugiau iš šiuose reikalavimuose nustatytų reikalavimų;

17.2. pagal būsto kreditavimo sutartį būsto kredito gavėjais yra daugiau nei 1 (viena) draudėjo šeima;

17.3. būsto kredito suma yra didesnė nei:

17.3.1. 300 000 (trys šimtai tūkstančių) litų ar ekvivalentas užsienio valiuta, tuo atveju, kai draudėjas įsigyja ir įkeičią būstą, esantį Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestuose bei jų rajonuose;

17.3.2. 200 000 (du šimtai tūkstančių) litų ar ekvivalentas užsienio valiuta, tuo atveju, kai draudėjas įsigyja ir įkeičią būstą, esantį kituose Lietuvos Respublikos miestuose bei jų rajonuose;

17.4. būsto kreditas yra skirtas žemės sklypui pirkti ir būstui statyti;

17.5. šių reikalavimų 1 priede (pridedama prie šių reikalavimų) nustatytais atvejais.

18. Šių reikalavimų 17 punkte nustatytais atvejais bankas pateikia bendrovei šiuos dokumentus:

18.1. draudėjo užpildytą prašymą sudaryti draudimo sutartį (toliau vadinama – prašymas);

18.2. atsakingo banko darbuotojo užpildytą ir pasirašytą būsto kredito gavėjo anketą arba kitą bendrovės ir banko suderintos formos dokumentą (toliau vadinama – anketa);

18.3. dokumentus apie draudėjo ir jo šeimos gaunamas pajamas;

18.4. įkeičiamo nekilnojamojo turto rinkos vertės nustatymo pažymą (šių reikalavimų 2.4 punkte nustatytu atveju gali būti pateikiama nekilnojamojo turto pirkimo - pardavimo sutartis);

18.5. kitus bendrovės nustatytus, konkrečiai draudimo sutarčiai sudaryti reikalingus, dokumentus.

19. Jei draudėjas ir būsto kreditas atitinka visus šiuose reikalavimuose nustatytus reikalavimus, bankas sudaro būsto kreditavimo sutartį be bendrovės išankstinio sutikimo ir pateikia bendrovei šiuos dokumentus:

19.1. prašymą;

19.2. anketą;

19.3. būsto kreditavimo sutartį;

19.4. įkeičiamo nekilnojamojo turto rinkos vertės nustatymo pažymą (šių reikalavimų 2.4 punkte nustatytu atveju gali būti pateikiama nekilnojamojo turto pirkimo - pardavimo sutartis).

20. Bankas, prieš sudarydamas būsto kreditavimo sutartį, gali kreiptis į bendrovę dėl išankstinio sutikimo išdavimo ir pateikti šių reikalavimų 18 punkte nurodytus dokumentus ir tuo atveju, jeigu draudėjas ir būsto kreditas atitinka visus šiuose reikalavimuose nustatytus reikalavimus.

Būsto kredito draudimo sutarties sudarymas ir būsto kredito lėšų išmokėjimas

21. Bendrovė būsto kreditavimo sutarties ir banko pateiktų dokumentų pagrindu sudaro draudimo sutartį.

22. Jei išankstiniame sutikime buvo nustatytos papildomos sąlygos, draudimo sutartis gali būti sudaryta tik jas įvykdžius.

23. Kai laikotarpiui iki bus įkeistas nekilnojamas turtas, įsigytas už būsto kredito lėšas, draudėjo prievolė bankui grąžinti būsto kreditą užtikrinama kitomis bendrovei priimtinomis priemonėmis, tai draudimo sutarties terminas nustatomas:

23.1. kai įkeičiamas kitas turtas (piniginės lėšos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybiniai popieriai ir kt.) – nuo įkeičiamo kito turto vertės;

23.2. kai užtikrinama kitomis priemonėmis (laidavimu, garantija ir kt.) – nuo įsigyjamo nekilnojamo turto kainos.

24. Būsto kredito lėšos gali būti išmokamos visos iš karto arba dalimis. Jeigu būsto kredito lėšos išmokamos dalimis, bendrovė sudaro draudimo sutartį, apdrausdama išmokamą kredito dalį, kurią nurodo draudimo sutartyje. Bankas, norėdamas išmokėti kitą būsto kredito dalį, apie tai raštu informuoja bendrovę ir atsiunčia licencijuotų nekilnojamojo turto vertintojų parengtą nekilnojamojo turto rinkos vertės nustatymo pažymą, kurios pagrindu bendrovė pakeičia draudimo sutartį, apdrausdama išmokamą kitą būsto kredito dalį.

Prievolių pagal būsto kreditavimo sutartį įvykdymo užtikrinimas

25. Draudėjo ar kito asmens, užtikrinančio draudėjo prievolę bankui grąžinti būsto kreditą, nekilnojamasis ir/ ar kitas turtas turi būti įkeistas pagal reikalavimus, nustatytus draudimo taisyklėse, ir užtikrinant:

25.1. banko eilės pirmumą prieš kitą (-us) hipotekos kreditorių (-us) patenkinti reikalavimą grąžinti būsto kreditą;

25.2. pagal būsto kreditavimo sutartį banko eilės pirmumą patenkinti reikalavimą grąžinti būsto kreditą tuo atveju, kai draudėjas turi įsipareigojimų tam pačiam hipotekos kreditoriui pagal kelias kreditavimo sutartis.

26. Nekilnojamasis turtas, kurio įkeitimu yra užtikrinta draudėjo prievolė grąžinti būsto kreditą bankui, gali būti įkeistas bankui antriniu įkeitimu su sąlyga, kad:

26.1. bankas gauna trečiojo asmens, kuris yra pirmos eilės hipotekos kreditorius, raštišką įsipareigojimą per kiek galima trumpesnį laikotarpį panaikinti pirmos eilės hipoteką, jei draudėjui banko suteiktas būsto kreditas (jo dalis) padengs įsiskolinimą minėtam trečiajam asmeniui, už kurį pirmos eilės hipoteka yra įkeistas nekilnojamasis turtas, kuris antros eilės hipoteka siūlomas įkeisti bankui;

26.2. banko draudėjui suteikiamas būsto kreditas negali būti mažesnis nei įsiskolinimas, už kurį pirmos eilės hipoteka yra įkeistas nekilnojamasis turtas, kuris antros eilės hipoteka siūlomas įkeisti bankui;

26.3. banko draudėjui suteikiamas būsto kreditas (jo dalis) nukreipiamas įsiskolinimui trečiajam asmeniui padengti.

27. Jeigu draudėjo prievolių pagal būsto kreditavimo sutartį užtikrinimui laikotarpiui iki bus įkeistas nekilnojamasis turtas, įsigytas už būsto kredito lėšas, įkeičiamas kitas turtas, jis nuo įkeitimo gali būti išlaisvinamas, kai negrąžinto būsto kredito ir įkeičiamo už būsto kredito lėšas įsigyjamo būsto vertės santykis yra ne didesnis kaip 1 (vienas).

28. Draudėjas privalo apdrausti įkeičiamą nekilnojamąjį turtą (išskyrus žemės sklypą) ne trumpesniam nei draudimo sutarties terminui draudimo išmokos gavėju nurodant banką ne mažesne kaip negrąžinto būsto kredito dydžio draudimo suma nuo gaisro, vandens poveikio, stichinių nelaimių ir trečiųjų asmenų nusikalstamos veikos.

Būsto kreditavimo ir būsto kredito draudimo sutarties sąlygų keitimas

29. Bankas, prieš atlikdamas 2 lentelėje nurodytų būsto kreditavimo sutarties sąlygų pakeitimus, turi gauti raštišką bendrovės sutikimą dėl būsto kreditavimo sutarties sąlygų keitimo. Šiuo atveju bankas turi pateikti bendrovei:

29.1. banko raštą dėl sąlygų keitimo;

29.2. anketą;

29.3. draudėjo prašymą sudaryti draudimo sutartį, jei priimtas sprendimas suteikti papildomą kredito dalį, ją draudžiant;

29.4. kitus priklausomai nuo keičiamų sąlygų pobūdžio dokumentus, kurie reikalingi bendrovės sprendimui priimti.

2 lentelė. Būsto kreditavimo sutarties sąlygos, kurias keičiant reikalingas bendrovės sutikimas

Po būsto kreditavimo sutarties pakeitimo keičiama ir draudimo sutartis	Po būsto kreditavimo sutarties pakeitimo draudimo sutartis nekeičiama
1. Būsto kredito sumos didinimas; 2. Būsto kredito grąžinimo termino keitimas; 3. Būsto kredito gavėjo (draudėjo) keitimas; 4. Banko, suteikusio būsto kreditą, keitimas; 5. Už būsto kredito lėšas įsigyto ir/ ar įkeičiamo nekilnojamojo turto keitimas; 6. Būsto kredito grąžinimo atidėjimas.	1. Kitų bendrovės pareikalautų prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių keitimas (draudėjo gyvybės draudimas, draudimas nuo nelaimingų atsitikimų, laidavimas ir pan.).

30. Jei keičiamos 3 lentelėje nurodytos būsto kreditavimo sutarties sąlygos, bendrovės raštiškas sutikimas dėl jų keitimo nereikalingas.

3 lentelė. Būsto kreditavimo sutarties sąlygos, kurias keičiant nereikalingas bendrovės sutikimas

Po būsto kreditavimo sutarties pakeitimo keičiama ir draudimo sutartis	Po kredito sutarties pakeitimo draudimo sutartis nekeičiama
1. Būsto kredito grąžinimo grafiko keitimas dėl kredito dalies grąžinimo ar kredito grąžinimo metodo pakeitimo; 2. Būsto kredito valiutos keitimas.	1. Būsto kredito palūkanų normos keitimas; 2. Kitų bendrovės nereikalautų prievolių užtikrinimo priemonių keitimas.

31. Jei po būsto kreditavimo sutarties pakeitimo turi būti keičiama ir draudimo sutartis, bankas turi pateikti bendrovei būsto kreditavimo sutarties pakeitimą, kurio pagrindu bendrovė pakeičia draudimo sutartį.

Direktorė

Gitana Griškėnienė

1 priedas prie UAB „Būsto paskolų draudimas“ reikalavimų draudėjui (būsto kredito gavėjui) ir būsto kreditui

DRAUDĖJO (BŪSTO KREDITO GAVĖJO) ŠEIMOS PAJAMŲ SKAIČIAVIMO TVARKA

1. Draudėjo (būsto kredito gavėjo) šeimos pajamų skaičiavimo tvarka (toliau vadinama - ši tvarka) privalo vadovautis bankų darbuotojai suteikdami būsto kreditus šių reikalavimų 17 ir 19 punktuose nustatyta tvarka.

2. Bankas iki būsto kreditavimo sutarties sudarymo privalo gauti bendrovės išankstinį sutikimą, kai:

2.1. šioje tvarkoje nurodyta „Reikalingas bendrovės išankstinis sutikimas“;

2.2. draudėjo šeimos pajamų negalima įvertinti lentelėje nurodyta tvarka (nenurodyta situacija, neatitinka nurodytam vertinimui, negalima pateikti papildomų dokumentų);

2.3. draudėjo šeimos pajamos gaunamos iš įmonės, įstaigos ar organizacijos, įregistruotos ir vykdančios savo veiklą užsienio valstybėje;

2.4. draudėjo šeimos pajamos yra gaunamos iš:

2.4.1. turto nuomos;

2.4.2. individualios įmonės veiklos;

2.4.3. veiklos pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą;

2.4.4. investicijų.

3. Jei draudėjo šeima pajamas gauna iš kelių šaltinių (ir/ ar keleto darboviečių) ir šios pajamos yra įtraukiamos į bendras draudėjo šeimos pajamas, jos skaičiuojamos ir vertinamos vadovaujantis šia tvarka.

4. Jei draudėjo pajamų užtenka būsto kredito (kartu su palūkanomis) įmokai sumokėti ir vykdyti kitus finansinius įsipareigojimus, o būsto kredito (kartu su palūkanomis) ir kitų finansinių įsipareigojimų mėnesio išlaidos neviršija 50 (penkiasdešimt) procentų draudėjo šeimos pajamų, draudėjo sutuoktinio pajamų galima nevertinti.

Situacija	Vertinimas	Reikalingi papildomi dokumentai
I. DARBO UŽMOKESTIS (DU)		
Paskutinėje darbovietėje dirba ne trumpiau kaip 3 mėn.	Bandomasis laikotarpis yra pasibaigęs, nutrauktas ar nenustatytas	Skaičiuojamas pajamų vidurkis pagal darbo paskutinėje darbovietėje stažą ne mažiau kaip už 3 mėn., bet ne ilgiau kaip už 6-12 mėn. laikotarpį
	Bandomasis laikotarpis yra nepasibaigęs	<u>Reikalingas bendrovės išankstinis sutikimas.</u>
	DU padidintas/ sumažintas atlikus atitinkamus pakeitimus darbo sutartyje (prieš 2 paskutinius mėn. ir anksčiau)	Skaičiuojamas padidintų/ sumažintų pajamų vidurkis (ne mažiau kaip 2 mėn.). 1. Darbo sutartis, kurioje numatytas DU padidinimas/ sumažinimas; 2. Pažyma apie DU, kurioje turi būti nurodyta, kad yra atliktas ne mažiau kaip dviejų padidintų/ sumažintų DU išmokėjimas.
Paskutinėje darbovietėje dirba trumpiau nei 3 mėn.		<u>Reikalingas bendrovės išankstinis sutikimas.</u>
Po vaiko priežiūros iki 1 (ar iki 3) metų atostogų pradeda dirbti	Toje pačioje darbovietėje	Skaičiuojamas faktinis dabartinėje darbovietėje gaunamų pajamų vidurkis.
	Kitoje nei prieš atostogas buvusioje darbovietėje	Vertinama vadovaujantis šios tvarkos I -oje dalyje (Darbo užmokestis) nustatyta tvarka.
Darbo	DS terminas virš 1	Skaičiuojamas faktinis

sutartis (DS) –terminuota	m. ir iki DS pasibaigimo dienos likę ne mažiau kaip 3 mėn.	dabartinėje darbovietėje gaunamų pajamų vidurkis.	
	DS terminas virš 1 metų, bet iki DS pasibaigimo dienos likę mažiau kaip 3 mėn.	<u>Reikalingas bendrovės išankstinis sutikimas.</u>	
	DS terminas lygus ar trumpesnis nei 1 m.		
II. PREMIJOS, PRIEDAI			
Išmokėta premija, priedas.	Skaičiuojant pajamų vidurkį, mėnesio, ketvirčio, pusmečio, metinės premijos ar priedai pridedami prie atitinkamo laikotarpio pajamų.	Dokumentai, patvirtinantys tokių pajamų išmokėjimą.	
III. KOMANDIRUOTPINIGIAI (DIENPINIGIAI), BUTPINIGIAI, MAISTPINIGIAI			
	Pridedami prie pajamų, jei tokia darbovietės ar darbo specifika (pvz., kelionių agentūros, tolimųjų reisų vairuotojai, karininkai ir pan.).	Dokumentai, patvirtinantys tokių pajamų išmokėjimą.	
IV. ALIMENTAI			
Draudėjo šeima turi prievolę mokėti alimentus	Pateikia dokumentus, nustatančius alimentų dydį	Iš pajamų alimentų suma išskaičiuojama.	Teismo sprendimo, nustatančio alimentų dydį, kopija; arba sutartis su buvusiu sutuoktiniu dėl alimentų dydžio; arba pažyma apie darbo užmokestį, kurioje nurodyti išskaičiuojami alimentai. Teismo ar notaro patvirtinta buvusių sutuoktinių sutartis dėl alimentų nemokėjimo.
	Pateikia dokumentus, patvirtinančius buvusių sutuoktinių susitarimą nemokėti/negauti alimentų	Iš pajamų jokie atskaitymai nedaromi.	
Draudėjo šeima gauna alimentus vaikų išlaikymui	Iš pajamas gaunami alimentai įtraukiami. Jei alimentai viršija 50 proc. draudėjo šeimos pajamų, <u>reikalingas bendrovės išankstinis sutikimas</u>	1. Teismo sprendimo, nustatančio alimentų dydį, kopija; arba sutartis su buvusiu sutuoktiniu dėl alimentų dydžio; 2. Dokumentai, patvirtinantys reguliarių alimentų gavimą (sąskaitos išrašai ir pan.).	
Išsiskyręs asmuo, iš buvusios santuokos turintis vaikų, nepateikia alimentų mokėjimo prievolę patvirtinančių dokumentų	Vertinant pajamas laikoma, kad draudėjo šeimą be kitų narių sudaro ir vaikai iš buvusios santuokos.		
V. PAJAMOS IŠ AUTORINĖS VEIKLOS			
Draudėjo šeima gauna pajamas pagal autorines sutartis kartu su DU iš tos pačios darbovietės	Skaičiuojamos ne trumpiau kaip per 6 pastaruosius mėnesius gautų pajamų vidurkis. DU vertinamas šios tvarkos I-oje dalyje nustatyta tvarka.	Autorinio atlyginimo išmokėjimą patvirtinantys dokumentai.	
Pajamos pagal autorines sutartis gaunamos ne trumpiau kaip 6 mėn. ir bus gaunamos ateityje	Skaičiuojamas pajamų gautų už atitinkamą, bet ne trumpesnę kaip 6 mėn., laikotarpį vidurkis.	1. Autorinės sutartys; 2. Autorinio atlyginimo išmokėjimą patvirtinantys dokumentai.	

	Tarpiniai autorinio atlyginimo išmokėjimai įtraukiami skaičiuojant bendrą autorinių pajamų vidurkį.	
VI. PAŠALPOS IR IŠMOKOS		
Draudėjo šeima gauna pašalpą	Į pajamas pašalpos gali būti įtraukiamos tik tuo atveju, jei jos yra nuolatinio pobūdžio ir yra pateiktas bent vienas jų išmokėjimas.	Dokumentai, patvirtinantys pašalpų gavimą.
Draudėjo šeima gauna išmoką vaikui	Į pajamas įtraukiamas realus pašalpos dydis. Šiuo atveju pajamų vidurkis neskaičiuojamas.	Dokumentai, patvirtinantys išmokos vaikui gavimą.

REIKALAVIMAI DOKUMENTAMS APIE DRAUDĖJO ŠEIMOS PAJAMAS

5. Pažymos apie gautas pajamas (su darbo santykiais susijusios pajamos, autorinis atlyginimas, nuomos pajamos ir pan.) turi būti patvirtintos įmonės, įstaigos, organizacijos vadovo bei vyriausiojo buhalterio (finansininko) (jei jis yra) parašais bei antspaudu. Jose turi būti nurodyti šie duomenys:

5.1. įmonės, įstaigos, organizacijos, išmokėjusios pajamas, pavadinimas ir asmens kodas;

5.2. pajamų gavėjo vardas, pavardė, asmens kodas;

5.3. gautos pajamos (bruto, neto, išskaityti mokesčiai ir kiti mokėjimai) per atitinkamą laikotarpį.

6. Banko darbuotojo parengti bendrovei pateikiami duomenys apie draudėjo šeimos gaunamas pajamas (išrašai iš pajamų gavėjo sąskaitų banke ar jų suvestinės, duomenys iš Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos centrinės duomenų bazės) turi būti patvirtinti banko darbuotojo parašu ir nurodytos banko darbuotojo pareigos, vardas, pavardė.

7. Tuo atveju, kai draudėjo šeima pajamų gavimą įrodančių dokumentų originalų (metinės pajamų mokesčio deklaracijos, pajamų – išlaidų žurnalai ir pan.) nepalieka banke, kiekvienas banko darbuotojo bendrovei pateikiamas šių dokumentų kopijos lapas turi būti patvirtintas banko darbuotojo parašu ir nurodytos banko darbuotojo pareigos, vardas, pavardė.

8. Banko darbuotojas pagal draudėjo pateiktus ar banko parengtus dokumentus apie draudėjo šeimos pajamas gali sudaryti ir bendrovei pateikti banko darbuotojo pasirašytą draudėjo šeimos pajamų suvestinę, kurioje turi būti nurodyti šie duomenys:

8.1. pajamų gavėjo vardas, pavardė, asmens kodas;

8.2. dokumentas, kurio pagrindu sudaryta suvestinė;

8.3. gautos pajamos per atitinkamą laikotarpį, nurodant metus, mėnesį ir pajamų sumą litais už atitinkamą laikotarpį;

8.4. pajamų šaltinio (-ių) pavadinimas;

8.5. banko darbuotojo pareigos, vardas, pavardė.

9. Metinės pajamų mokesčio, įmonių pelno mokesčio deklaracijos turi būti patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – VMI) žyma, patvirtinančia deklaracijos gavimą VMI.

10. Draudėjo, dirbančio ir/ ar gyvenančio užsienio valstybėje, pajamų gavimą įrodančiais dokumentais laikoma:

10.1. darbo sutartis ar darbdavio patvirtinamasis raštas ir jų vertimas į lietuvių kalbą. Darbdavio patvirtinamajame rašte turi būti nurodytas darbdavio pavadinimas, kodas, adresas, pajamų gavėjo vardas, pavardė, pareigos, nuo kada dirba, darbo sutarties terminas (neterminuota ar nurodytas konkretus terminas), nustatytas ar išmokėtas pajamų dydis. Šis raštas turi būti pasirašytas darbdavio atstovo;

10.2. išrašas iš pajamų gavėjo sąskaitos banke arba darbdavio išduoti algalapiai. Šie dokumentai ar jų suvestinės turi būti patvirtintos šios tvarkos 7 - 8 punktuose nustatyta tvarka.